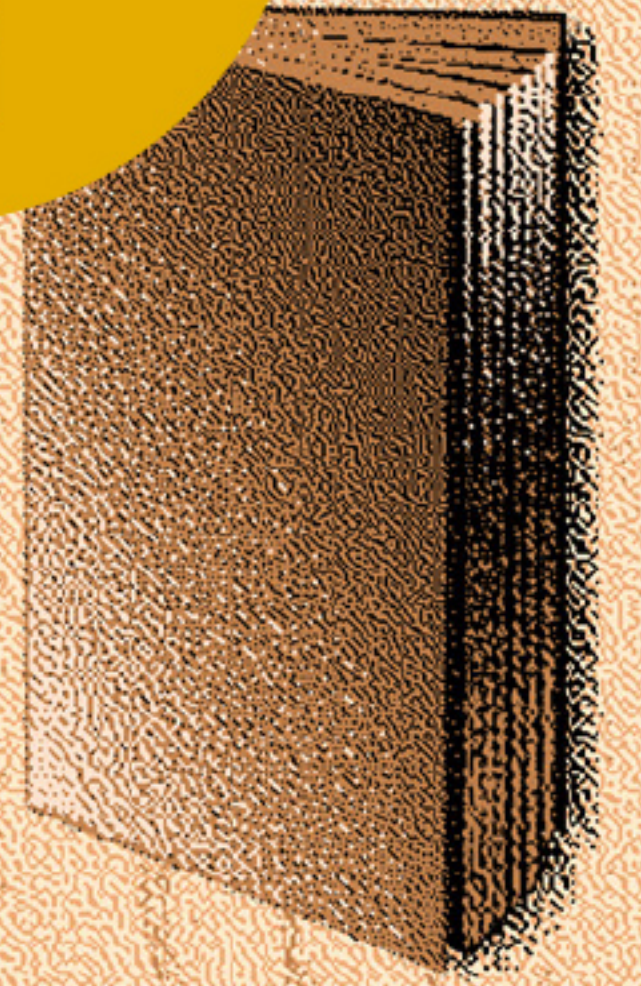

VÍTAZ
PULITZEROVÉJ
CENY

BARBARA KINGSOLVER

DEMON COPPERHEAD

MOTYL

DEMON COPPERHEAD

**BARBARA
KINGSOLVER**

**DEMON
COPPERHEAD**

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú produktom autorkinej predstavivosti alebo sú využité na fiktívne účely a nemajú sa považovať za skutočné. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, s miestami, organizáciami či osobami živými alebo mŕtvymi je čisto náhodná.

Demon Copperhead

Copyright © 2022 by Barbara Kingsolver

Published by arrangement with Frances Goldin Literary Agency, Inc. through
Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

All rights reserved.

Cover © Marek Menke

Translation © Mária Koscelníková, 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o., 2024

www.vydavatelstvomotyl.sk

Print: TBB, a. s., Banská Bystrica, Slovakia

ISBN: 978-80-8164-361-3

Venujem přeživším.

„Je zbytočné pripomínať si minulosť, ak neovplyvňuje
našu prítomnosť.“

Charles Dickens, *David Copperfield*

1

Začalo sa to mojím narodením. Môj príchod na svet videla značná kôpka ľudí a odjakživa mi za to pripisovali zásluhy, pretože najťažšiu robotu som musel urobiť ja a povedzme, že moja matka to v rukách nemala.

V bežné dni ju vídávali na verande obytného privesu a ako sa na poriadnych susedov patrí, všimli si jej nešťastie. Lutovali túto problémovú nízku odfarbenú blondínu, ktorá zvykla postávať na odpornom vzduchu počas konca leta a začiatku jesene, a dívala sa na horu. Fajčievala svoje pallmallsky a opierala sa o zábradlie sťa kapitánka lode, ktorá sa má čochvíľa potopiť. Rozprávame sa tu o osemnástročnom tehotnom dievčati, ktoré bolo na všetko samo. Len čo sa jedného dňa neukázala na verande, Nance Peggotová jej upaľovala zaklopať na dvere, vtrhla dnu do bordelom zaprataného privesu a našla ju v bezvedomí v kúpeľni a mňa tlačiaceho sa von. Bol som ako slizký rybací rukojemník žerúci omrvinky z vinylovej podlahy. Metal som sa tam a kopal, pretože som stále bol v tom obale, v ktorom bábätká plávajú pred narodením.

Pán Peggot sedel v naštartovanom aute. Mal namierené na večernú omšu a zrejme premýšľal o tom, koľko času zo svojho života venoval vyčkávaniu na ženu. Manželka ho zahriakla, že modlikanie ešte chvíľku počká, lebo sa musí uistiť, či sa tá mladá tehuľa náhodou znovu neožrala. Pani Peggotová je dáma, ktorá sa s ničím nesarie, a ak je treba, aj Ježišovi Kristovi prikáže sedieť a šúčať nohami. Vyletela von z privesu a zarevala na muža, aby volal sanitku, lebo to úbohé dieťa v kúpeľni sa snaží vydrať von z plodového obalu.

Ako malý modrý boxer. Tieto slová použila neskôr, keď bez hanby rozprávala o najhoršom dni v živote mojej mamy. Ak to má byť spôsob, akým som sa stretol s ľuďmi, ktorí ma zbadali ako prví, tak to beriem. Znamená to, že som mal veľkú šancu bojovať o život. Viem, že bola totiž veľmi nepravdepodobná. Ak vaša matka leží vo vlastných šťankách obklopená fľaštičkami od tabletiiek, kým ostatní plieskajú dieťa po zadku, ktoré zo seba nedávno vyvrhla, a vravia mu, aby sa tvárilo živo, pravdepodobne bude to decko prekliate. Dieťa narodené feťáčke bude feťákom. Keď vyrastie, bude tým, koho netúžite poznať. Bude mať zhnité zuby a mŕtvy pohľad, budete si musieť zamknúť garáž, aby vám z nej niečo neukradlo, a bude si prenajímať izbu v moteli pri malebnej diaľnici. Ak toto decko chcelo mať šancu na lepší život, malo sa narodiť nejakej boháčke, osobe s pár kolieskami navyše alebo kresťanke, matke, ktorá nefetuje. Každý vám povie, že takéto deti sú už od začiatku poznačené, hop alebo trop.

Ja som sa však narodil ako rojko, ktorý veril, že ma zachránia superhrdinovia. Existovalo vôbec niečo také v našej krajine prívesov? Mali azda všetci prestať pozeráť *Smallville* a pustiť sa do zachraňovania? Zachrániť či byť zachránený? To je otázka. Hádám prežijem až do poslednej strany.

Keď sa to všetko stalo, bola streda, čo je zrejme zlé. Streda, dieťaťu beda, a ešte sa to aj rýmuje. Mama ma porodila v neprasknutom plodovom obale. Lenže podľa pani Peggotovej takýto pôrod prináša šťastie: je to prísľub od Boha, že sa nikdy neutopíte, ale nič viac. Stále sa môžete predávkovať, zakliesniť sa za volantom v aute po búračke, poprípade si vystreliť mozog, no jediné miesto, kde nedáte svetu zbohom, bude zaručene pod vodou. Tak vďaka, Ježiš.

Netuším, či to všetko spolu súvisí, ale vždy som mal slabosť na oceán. Decká sa zvyčajne upnú na dinosaurov či také niečo. U mňa to boli veľryby a žraloky. Dokonca aj teraz uvažujem nad vodou zrejme viac, než je normálne. Myslím na silu prúdu, ale aj na samotnú modrú farbu a ako je tá modrota navôkol pre ryby celým svetom. Ľudia, hluk a vzduch, všetok náš dôležitý hektický nezmysel pre ne nemá absolútne žiadny zmysel.

Skutočný oceán som však nikdy nevidel, len na obrázkoch a na hypnotizujúcom šetriči obrazovky počítača v knižnici. Vlny ju kompletne zalievali. Čo ja už viem o oceáne, keď som v živote nestál na jeho pieskovej pláži a nepozrel sa do jeho hlbín? Stále čakám na to, kedy sa konečne ponorím do jediného širšieho živla, ktorý ma nezhltnie zaživa.

Náš široký prívies stál uprostred okresu Lee, medzi uhoľným mestom Ruelynn a osadou s názvom Right Poor na konci cesty medzi dvoma strmými kopcami. V tých lesoch sme s chlapcom prezývaným Maggot premrhali viac hodín, než by sa dalo spočítať. Prebrázdili sme potok, prevracali obrovské skaly a tvárili sa mocne. Mohol som túžiť byť kýmkoľvek, no nepochybne by som si vybral hrdinu zo sveta Marvel, ktorý mám radšej než DC, hoci z toho je môj obľúbený hrdina Wolverine. Maggot mal radšej Storm, ženskú hrdinku, ktorá má dobré superschopnosti, je mutantka, ale aj tak. Prezývka Maggot vznikla ako skratka jeho mena Matt Peggot, a súdiac podľa priezviska ste si už asi domysleli, že je v príbuzenskom vzťahu s tou uvrešťanou dámou, ktorá bola pri mojom pôrode, jeho starou mamou. To vďaka nej sme sa na chvíľu stali s Maggotom divokou dvojkou a kamošmi. Najprv sa však musel narodiť trošku skôr než ja a vytlačiť sa von z mamy, ktorá si užívala predĺženú dovolenku v ženskej väznici v Goochlande. Máme teda dostatok spomienok na viac než len jeden dodrbaný mladý život, ale sme len na začiatku.

Mesto, kde sme žili, sa preslávilo tým, že sa v ňom vyskytovalo plno ploskohlavcov. Ľudia si myslia, že toho vedia veľa. Tak vám poviem, čo viem ja. Za dlhé roky, ktoré som strávil lezením po skalách všade tam, kde hady rady odpočívajú, som nevidel ani jediného ploskohlavca. Obyčajné hady sme videli neustále, no hadov je viac druhov. Napríklad typická užovka mokasínová sa po podráždení ľahko naštvie a rýchlo na vás zaútočí, lenže bolí to menej než pohryznutie od psa alebo poštipanie včelou. Kedykoľvek na vás tento had zaútočí, počastujete ho všetkými nadávkami, ktoré v tom vašom malom mozčku máte uložené. Potom si utriete krv, zdvihnete palicu a ďalej

budete ako nejaký Adaptoid dupať na to zlo machnatej farby. Lenže ak na vás zaútočí ploskohlavec, skončí sa všetko, čo ste v ten deň s rukou či nohou plánovali robiť. Preto veľmi záleží na tom, či dávate pozor, kam stúpate.

Ak vám nie je všetko jedno, naučíte sa v takom prostredí fungovať. Každý rozozná ovčiarskeho psa od bigla alebo rozdiel medzi hambáčom z Burger Kingu a z McDonaldu. Na psoch aj na hamburgeroch záleží, ale had je posratý had. Náš les bol plný ploskohlavcov, aspoň tak nám to tvrdili predavačky v potravinách, kedykoľvek zbadali našu adresu na maminých kupónoch. Povedala to aj vodička školského autobusu, ktorá mi raz pred nosom zabuchla dvere tak, akoby ich zadržala práve pred tým bodkovaným hadom. Ľudia veľmi radi veria na nebezpečenstvo, pokiaľ ho nemajú pod nosom, a to, že vám o ňom povedia, by malo byť akože pre vaše dobro.

Kým som prišiel na koreň takého myslenia *pre moje dobro*, prešli celé roky. A netýkalo sa to len hadov. Jedno z maminých zlých rozhodnutí, ktoré sa na odvykačke naučila pomenovať, a verte mi, že ich nebolo málo, bol chlap prezývaný Copperhead, teda ryšavec a zároveň ploskohlavec. Mal vraj tmavú pleť a svetlozelené oči ako apalačský Melungeon, a k tomu ryšavé vlasy, takže si takého chlapa pre istotu premeriate zrakom dvakrát, skôr než s ním skočíte do postele. Mal dlhé vlasy, podľa mamy sa mu leskli ako minca. Vskutku mala hrozný vkus. Na pravej ruke mal vytetovaného zvlajajúceho sa hada – tam ho totiž dvakrát pohrýzol: prvýkrát v kostole, keď sa ako dieťa predvádzal svojej baptistickej rodine milujúcej hady, a druhýkrát neskôr, a to ďaleko mimo božích očí. Mama vravela, že jeho ruka bola sama osebe pripomienkou. Zomrel v to leto, na ktorého konci som sa narodil. Moje zbrabrané narodenie prekvapilo dostatok ľudí na to, aby zavolali sanitku, a preto k nám neskôr zavítala kolóna monster truckov zo sociálky. Pochybujem však, že by ich prekvapilo, že mám jeho oči a vlasy. To som sa rovno mohol narodiť aj s tým tetovaním.

Mama mala vlastnú verziu dňa, keď som sa narodil. Vzhľadom na to, že odpadla, som jej nikdy neveril. Niežeby som si toho veľa pamätal, keďže som sa narodil rovno v plodovom obale, ale počul som verziu

pani Peggotovej. Stačí vám stráviť jediný deň v spoločnosti jej a mojej mamy a zistíte, na ktorú z nich sa oplatí stavať.

Toto bola mamina verzia: keď som sa narodil, z ničoho nič sa ukázala matka môjho otca. Mama ju absolútne netúžila stretnúť súdiac podľa toho, čo o tej rodine počula. Samí baptisti a rituálni uctievači hadov. Tí ľudia sa vraj medzi sebou bili. Manželia bili manželky, matky bili deti s čímkoľvek, čo im padlo pod ruky, pokojne to mohla byť aj Biblia. Mame som to zožral, lebo sa u nás o niečom takom hovorilo, že vraj pobožní baptisti majú radi nielen hady, ale aj bitku. Ak je to pre vás novinka, tak si možno myslíte, že v krčme niet alkoholu. Tu v juhozápadnej Virgínii je to riadna divočina.

Takže keď sa u nás ukázala matka môjho otca, mama už mala po kontrakciách. V ten deň porodila úplne nečakane. S úmyslom zmieriť najhoršiu bolesť sa mama nalogala whisky ešte predpoludním a nadopovala sa kopou benzedrínu, len tak pre istotu, aby zvládla ďalej chľastať a nezaspala. K tomu si ešte dala aj trochu vikodínu, lebo ju začala bolieť hlava. A keď vzhliadla od zeme k oknu, zbadala na ňom nalepenú cudziu tvár tak silno, až jej ústa pripomínali ritný otvor – to sú mamine slová, ale aj tak si to každý predstaví po svojom. Takže dámička si napochodovala dverami do privesu a spustila na mamu božie dopustenie. Čo to len porobila tomu nevinnému baránkovi, ktorého jej náš pán vložil do lona? Prišla preto jediné dieťa svojho mŕtveho syna vziať preč z tohto semeniska hriechu a vychovať z neho slušného človeka.

Mama mi jednoducho prisahala, že ledva som sa tomuto osudu vyhol. Takmer ma mame vyrvala z lona a odniesla do divokej krajiny svätuškárov kdesi v poslednej riti v Tennessee. Mám peknú predstavivosť, však? Mama sa so mnou odmietala rozprávať o rodine môjho otca aj o tom, čo ho zabilo. Povedala mi len to, že mal nepeknú nehodu na mieste, kam som nikdy nemal vkročiť. Volalo sa Diabloba vaňa. Jej rozhodnutie neprezradiť mi to tajomstvo ma iba podnietilo o to viac nad tým uvažovať a scenáre v mojej malej hlave nadobúdali obľudné rozmery. Predstavoval som si horšiu smrť, než som mal dovolené vo svojom veku vidieť v telke. Tie predstavy spôsobili to, že som sa bál

vaní. Našťastie sme doma žiadnu nemali, ale Peggotovci áno, preto som sa jej vyhybal ako čert križu. Mama sa však držala svojho príbehu. O Copperheadovej matke vždy vravievala, že je to sivovlasá stará striga s menom Betsy. Bol som sklamaný a dúfal som prinajmenšom v takú Čiernu vdovu s ohnivočervenými vlasmi. Bola to však jediná členka otcovej rodiny, s ktorou sme sa potenciálne mohli stretnúť, pretože ak váš rodič zomrie ešte skôr, než sa narodíte, väčšinu svojho života strávíte v informačnom vákuu.

Lenže mama mala informácií viac než dost. Žila v strachu, že o mňa príde, a naplno sa oddala odvykačkám. Ja som vyšiel von z mamy, mama zasa kvôli mne dnu na odvykačku a šla do toho naplno. A šla, a šla, celé tie roky, až bola na odvykanie expert. Bola tam už toľkokrát, že aj nekonečnokrát je oproti tomu šuviks.

Môžete teda vidieť, že mamin príbeh prilial olej do ohňa. Príde k nám nejaká pani (alebo nepríde), ponúkne mi lepší domov (alebo nie), a odchádza potom, čo sa na ňu vyrúti sprška štavnatých nadávok (ako poznám mamu), až jej z toho zvoní v ušiach. Vymyslela si mama túto verziu preto, aby ma vodila za nos? Považovala ju v tej svojej popletenej hlave za pravdu? Tak či onak, isté v tomto príbehu bolo, že tá tetka prišla zachrániť *malé dievča*. Nie mňa. Ak to bol iba mamin výmysel, prečo potom dievča? Vari po ňom odjakživa túžila a chcela ružový balíček, ktorý by ju konečne prinútil normálne žiť? Akoby som jej na to nestačil *ja*?

Na druhej strane, je tu taká maličkosť – mama otcovo meno nikdy nevyslovila. Tú ženskú nazvala „bosorka Woodallovcov“, keďže Woodall bolo otcovo priezvisko, ale muža, ktorý jej spravil decko pri uzmierovacom sexe, väčšinou nespomínala. Občas o ňom vravela až-až, najmä keď láska a všetko okolo nej bolo to jediné, čo mamu dokázalo udržať na uzde po stiahnutí dvanástich pív. Ach, tie spoločné dobrodružstvá. Lenže tento príbeh je o mne a otec je v ňom iba „prešlap“.

2

Rád by som vám všetko vyrozprával pekne poporiadku, s výnimkou určitých prefajčených období dospievania, hoci aj to vám občas spomeniem, nech si dáte dva a dva dokopy. Musím však povedať, že byť dieťaťom je pekne nahovno, pretože nemáte nad ničím kontrolu. Ak sa vám to obdobie podarí prežiť a dospieť, potom je už ľahké zabudnúť na to zúfalstvo a tváriť sa, že ste odjakživa vedeli, čo robíte. Teda pokiaľ skončíte tak, že na to budete aj hrdí. A ak tak neskončíte, o to ľahšie na to zabudnete a bodka. Môj príbeh je však tretia alternatíva – nie som na nič hrdý a ani na nič nezabúdam. Bude to neľahký príbeh.

Spomínam si, že vždy som sa na veci radšej díval, než o nich rozprával. Otázok som mal habadej, nemyslíte si, že nie, no mal som problém s ľuďmi. Hlavne s takými, ktorí decká považovali za nedospelých faganov, s ktorými nechceli viesť plnohodnotný rozhovor. Napríklad naši susedia Peggotovci mali na dvore vtáčiu búdku na bidle, ktorá bola vyrobená zo samých visiach tekvic s vyvrtanými dierkami namiesto otvorov. Bola to vtáčia verzia domov natlačených na sebe plných viacgeneračných rodín, z ktorých sa nikto – ani len deti či vnúčatá – *nikdy* neodšťahoval. Len si tam žili, tlačili sa v ďalšom prívесе, postupne ich na seba nabaľovali a hovelí si spolu ako jedna veľká rodinka na rozheganej verande s otrhanou vlajkou vejúcou na stĺpiku základného domu. Hotové Bé eS Pé Pé – banda slabo platených povaláčov. Vtáčia búdku Peggotovcov bola presne takáto, jeden posratý zhluk vtáčích prívesov. Do ich búdky však nevkročila ani jediná vtáčia noha. Vtáky si buď postavili plno hniezd na stromoch za búdkou, alebo jedno

obrovské na náhodnom mieste, dajme tomu pod kapotou nákladiaka pána Peggota. Veď prečo sa nenasťahovať už do postaveného domu bez námahy a zadarmo? Pán Peggot tvrdil, že vtáky sú ako ľudia – radi si žijú po svojom. Vraj aj on vedel o štátnych nájomných bytoch, ktoré nestáli viac ako tá búdka, a do ktorých sa dalo nasťahovať, no populárne veru neboli.

No dobre, ale prečo by si Peggotovci nechávali na dvore takú ohyzdnú búdku, ktorá pomaly, ale isto plesnivela? Maggot mi povedal, že ju vyrobil Tereňák v obchode. Tereňák bol jeden z Maggotových strýkov. Naposledy ho videli kdesi pri škole ešte za čias najväčšej slávy Bee Gees alebo Elvisa. No teraz už sú deväťdesiate roky a Peggotovci sa stále tej búdky nezbavili a celé tie roky ju mali na tom bidle... No prečo? Aby si vďaka nej pripomínali syna? Ja im to teda nežeriem. Peggotovci majú dokopy sedem detí. To najvzdialenejšie žije v Ocale v štáte Florida a to najbližšie iba kilometer a pol od nich. Ich domom sa premlelo nespočetné množstvo bratrancov a sesterníc ako svorka dochrámaných zvierat, a každý si nárokoval jedlo. S každým členom rodiny sa na dennej báze rozprávali alebo sa rozprávali o ňom. S každým okrem dvoch ľudí: Maggotovej mamy a Tereňáka. Tá prvá si stále odpykáva trest v Goochlande a ten druhý je mŕtvy, o čom sa doma nehovorí.

Okrem prázdnej búdky mali na dvore aj ohradu pre psa bez psa. Pán Peggot kedysi choval lovecké psy, no časom už bol na to starý ako typickí starí muži, ktorí kedysi stačili držať krok so psami naháňajúcimi líšky či medvede až k stromu. Na jeseň nás zvykol brávať do lesa zberať ženšen alebo plody sasafrasu, lebo tie nemajú nohy a nepredbehnú vás. Predovšetkým to však bola zámienka, aby mohol byť v lese. Vtákov poznal podľa spevu tak, ako ľudia poznajú rôznych interpretov. Len čo sme už boli dosť starí na to, aby sme udržali v rukách vzduchovku, teda keď sme mali približne deväť alebo desať rokov, ukázal nám, ako odstreliť jeleňa, zdvihnúť jeho mŕtvolu a preniesť ju na kónároch k diaľnici, kde sme ju stiahli z kože a vypitvali jej vnútornosti, ktoré sme nechali pariť sa na ceste. Pani Peggotová potom uvarila dusenú divinu v elektrickom hrnci. Ak ste ju ešte nejedli, potom neviete, čo je dobré jedlo.

Tá ohrada pre psa sa nachádzala medzi naším privesom a domom Peggotovcov. Väčšinou, keď padnuté stromy stiahli so sebou aj elektrické káble a nešla telka, sme s Maggotom cez ňu zvykli prehodiť celtu a prespávať tam. Raz v lete sme tam spávali asi mesiac, lebo sme do zbláznenia hrávali na Nintende Duck Hunt. To je taká hra, kde strieľate kačice. Nechtiac som vtedy odhodil hraciu pištoľ a rozbil ňou obrazovku. Maggot to však vzal na seba, aby ma za trest neposlali domov. Mama by ma určite zodrala z kože. Pani Peggotová sa tvárila, že to Maggotovi zožrala, hoci celý incident dobre počula. Možno ste raz v živote mali v niekom takúto pozlátenu záchranu, človeka, ktorý vám kryl chrbát, aby ste dobre obišli, lenže ste to premárnili na nejakú somarinu, napríklad na zničenú telku.

Dom Peggotovcov stál na začiatku cesty. Všade navôkol bol les. Kedysi chovali aj kurence vrátane kohúta s mozgom sériového vraha, z ktorého som mával nočné mory. Neboli typickí farmári, ale neboli ani najpobožnejší, no boli to oni, kto sa ma ujal. Mama kostol neznášala asi preto, že ju tam niektorí z jej pestúnskych rodičov nútili chodiť, no mne to bolo jedno. Rád som sa tam chodieval dívať na zboristky a ten zvyšok sa dal v pohode prespať. A k tomu ste aj počúvali, že ste automaticky milovaní a že Ježiš je stále pri vás. Mnou to nepohlo ani o piadť, ale niektoré z biblických podobenstiev ma jednoznačne zasiahli. Napríklad to o Lazarovi ma psychicky poznačilo, pretože som si vďaka nemu myslel, že sa môj otec môže vrátiť a že ho musím ísť hľadať. Pani Peggotová mame povedala, že by som mal ísť vyhľadať otcov hrob v Tennessee, na čom sa poriadne povadili. Maggot sa ma snažil upokojiť tým, že biblické príbehy vraj boli niečo ako komiksy o superhrdinoch a že si ich nemám pliesť s realitou.

Ako decko jednoducho akceptujete rôzne svety so svojimi zákonitosťami, tak ako individuálne pravidlá rôznych rodín. Napríklad v dome Peggotovcov malo všetko svoje miesto. Keď sa pán Peggot vrátil domov z potravín s nákupom, okamžite všetko poodkladal. Keď sme s Maggotom v obývačke dohrali našu verziu tretej svetovej, ešte predtým, než sme vypadli von, sme museli pozbierať lego a všetok bordel, ináč by nás čakalo peklo. U nás doma to tak nebolo. Také mlieko

si žilo svojím životom a zostalo položené na linke, až kým neskyslo. Mama vždy vravievala, že ak ho nezavriem, príde o rozum, no nebola ďaleko od pravdy. Jej preukaz zamestnanca sa váľal na veku záchoda, mejkap ležal vedľa kuchynského drezu, peňaženka pod stoličkou, topánky boli pohodnené kade-tade. To bola jednoducho moja mama. Vo svojej izbe som sa snažil udržiavať poriadok, hlavne v akčných figúrkach a zošitoch, do ktorých som si kreslil. Raz som sa mamy spýtal, ako si mám ustlať ako v telke. Nesmierne som ju tým pobavil.

My decká sme lietali kade-tade, občas až k starým uhoľným mestám s maličkými radovými domčekmi ako v hre Monopoly, až na to, že tie naše boli spustnuté a strechy mali rôzne zosunuté, takže sa až tak na seba nepodobali. A to aj naším pričinením. Na navršenom uhľí sme sa hrávali Kráľa hory a domov sme chodievali celí zafúľaní od uhlia. Na čiernej tvári sme mali biele iba oči a vyzerali sme ako starí baníci z fotografií. Inokedy sme sa hrávali v potoku – nie však takom hlbokom ako Diabla vaňa, ktorého sa moja mama tak desila (ani sa nemala čoho, nachádzal sa ďaleko v scottscom okrese vo Virgínii). Najlepším miestom na hranie však bola vetva potoka tečúca priamo za našimi domami, v ktorej ste sa ako chlapec mohli pokojne stať neviditeľným. Bola to voda s vlastnými nápadmi, ktorú nezastavila ani jedna skala. Bolo v nej blato, ktoré vás naplňalo slastným pocitom – voňalo po lístí, bolo hutné a malo takú farbu, až ste ho chceli zjesť. Volali ju Riečka Peggotovcov, pretože Peggotovci pri nej bývali najdlhšie. Ich dom postavil peggotovský predok ešte skôr, než postavili ostatné domy na okolí. Mali obrovskú farmu, kde pomocou mulíc orali tabak. Aspoň to tvrdil pán Peggot, pretože iba mulice dokázali utiahnuť pluh a porať takú strmú zem. Na traktore ste sa tam mohli prevrátiť a zabiť.

Príves, v ktorom sme s mamou žili, technicky patrilo Peggotovcom. Bol totiž domovom Maggotovej tety June, teda dokým sa nepresťahovala do Knoxvillu. Mama si ho prenajala od Peggotovcov, čo bol zrejme dôvod, prečo na ňu dozerali a pomáhali jej, akoby dovtedy bola len rodinnou náhradníčkou na lavičke a len čo ich ácková dcéra opustila hru, zaujala jej miesto. Maggot vravel, že June bola aj naďalej ich obľúbenou dcérou, a to aj napriek tomu, že vyštudovala za zdravotnú

sestru a odsťahovala sa. A to vypovedá o mnohom. Väčšina rodín by vám skôr odpustila skutočnosť, že ste boli vo väzení, než to, že ste sa odsťahovali z okresu Lee.

Popravde, s mamou sme neboli ich príbuzní, takže nie sme ten prípad viacgeneračných rodín žijúcich v okolitých privesoch. Takéto miesta sa väčšinou vyskytnú v reality šou a ľudia v nich sa tvária pápežskejšie než pápež a neukazujú skutočnosť zrejme z rovnakého dôvodu, z akého chcú ľudia vidieť ploskohlavcov tam, kde nie sú. Peggotovci vlastnili len svoj dom a jeden prives navyše. Na našej ulici bývalo ešte deväť či desať ďalších rodín v slušných domoch, no ani tie neboli vzájomne v nijakom príbuzenskom vzťahu.

Peggotovci však boli divoká tlupa, o tom niet pochýb. Žiarlil som na Maggota a na jeho bohatú zbierku bratrancov a sesterníc. On to bral za absolútnu samozrejmosť. Dokonca mal aj staršie sexi sesternice, ktoré mu vravievali: „Ach, Matty, zabíjala by som pre tvoje mihalnice! Je nefér, že Boh dal takú peknú tvár chlapcovi!“ Potom písťali, lebo Maggot im robil na rukách ohníček. Boli ako nadšené roztlieskavačky, ktoré by mu nemali problém nakopať pišuláka na počkanie. Tie sa veru ničoho nebáli. S Maggotom mali takú rutinu: rozprávali mu svoje dievčenské kecy a on predstieral, že to neznáša.

Ja som sa mu vždy čudoval – to akože vážne, kámo? Chápem, že *pekný* je jedno zo slov, ktoré musí chlap považovať za nebezpečné a chrániť si pred ním gule. Mierne povedané, Maggotovo mužstvo bola komplikovaná záležitosť. Slovom pekný ho však nečastoval každý, to si mohli dovoliť len jeho sesternice. A ja, chudák bez sesterníc a bratrancov, by som zaplatil celý majetok za takú sesternicu, ktorá by zo mňa šalela a lahla si na moju hrud', len čo by sa uvelebila na zemi v obývačke sledujúc *Walkera, texaského rangera*. Lenže ja chudák som tam sedával sám na gauči a díval sa na môjho kamoša zavaleného babami, mysliac si: *Kámo, kto už len neznáša obdiv?*

Doteraz som stále písal *pani Peggotová hento, pani Peggotová tamto*, ale musím ju tak volať, lebo pravda je priveľmi trápna. Volal som ju mamuš. Volal ju tak Maggot, preto som ju tak volal aj ja. Vedel som,

že jeho bratrance a sesternice nie sú moji a pán Peggot nie je môj starý otec, ale volal som ho Perg ako všetci. Myslel som si, že všetky decká mali svoju mamuš, že v päťkách mali človeka zo sociálky, dostávali školské obedy zadarmo a fazuľu v konzerve na víkend. Stravu na prídel. Ako ináč by som nejakú získal? Od mamy som veľa čakať nemohol, keďže bola sirota, ktorú nechceli ani pestúni, a navyše tu bola aj tá pani, matka neexistujúceho otca, ktorú som už spomínal. O veci som sa teda delil s Maggotom, čo bolo podľa pani Peggotovej v poriadku. Okrem toho, že som oficiálne prespával u mamy a Maggot mal vlastnú izbu hore na poschodí v dome Peggotovcov, nerobila medzi nami rozdiely: každému z nás dávala rovnaké koláče a vyrábala nám rovnaké kovbojské košeľe aj so strapcami na rukávoch. Ak sme kliali alebo si sadli za stôl v šiltovke, každého hánkami rovnako štuchla do pleca. Nehovoriac o tom, že mala silný úder a vedela človeku sakramentsky vynadať. Keby ste sa na túto malú babičkovskú sivovlasú ženu v džínsoch s vysokým pásom a v plochých žltých sandáloch pozreli, pomysleli by ste si: *Ach, tá by neublížila ani muče*. Ani len netušíte, na akom veľkom omyle by ste boli. Ak vás načapala pri krádeži, ohováraní blízkych, ak ste jej polámali paradajky alebo fetovali lak na vlasy, ktorý ste si nastriekali do papierového vrečka, bola by vám schopná vyškľabať všetky vlasy.

Ona jediná ma volala pravým menom, keď naň už všetci vrátane mamy zabudli. Uvedomil som si to až v pomerne neskorom veku, teda v dvadsiatke, že inde ľudia používajú meno, ktoré im zapísali na matricke. Kto by to bol povedal, že taký Snoop Dogg, Nas či Scarface nie sú rodné mená? Ja som si myslel, že všade žijú tak ako my v okrese Lee, kde chlapi majú svoje prezývky, ktoré sa u ľudí uchytiť, napríklad Krpáň, Hraboš alebo Kasák. Je teda jasné, že Tereňák sa pravým menom volal inak. Pán Peggot mal prezývku Perg, ako pergmoník, pretože robil v uhoľnej bani, kde mu chodidlo dochrámal jeden z nitovacích strojov. Niekedy si meno nájde vás, vy k nemu pribehniete ako pes, prischne vám až do smrti a dostane sa až na papier aj s rodným menom a priezviskom, na ktoré už všetci zabudli. Pozrel som si nekrológy v novinách a musím uznať, že väčšina mien znela kruto. Kto už

len chce umrieť ako starý Bradáč? V živote však nejde o veľa, pokojne môžete kúpiť pivo najlepšiemu priateľovi Maggotovi bez toho, aby niektorý z vás vôbec pomyslel na jeho prezývku.

U pani Peggotovej preto nebolo zvykom používať moje rodné meno, keď ho všetci prestali používať. V matrike som zapísaný ako Damon s priezviskom Fields po mame. Mama pri vyplňaní papierov po akcii nabitom pôrode zrejme mala svoje dôvody, prečo mi nedala otcovo priezvisko. Z toho, čo teraz viem, sa jej ani nečudujem, no najprv som musel dospieť, začať sa naňho podobať a museli mi na to dorásť vlasy. V čase, keď mama ešte stále vyzerala k svetu a slovné spojenie „prešlap“ si ešte nenašlo cestu do jej slovnej zásoby, možno existovali aj nejakí iní kandidáti na môjho otca, ale žiaden z nich nemal gule na to, aby mi dal svoje meno alebo ju odviezol domov z nemocnice. Táto činnosť, ako aj väčšina mužských činností v maminom živote, pripadla Pergovi. Či už ho to tešilo alebo nie, to je iný príbeh.

Čo sa týka Damona, je to už jej vec, že svojmu dieťaťu dala meno dajakého zbabelého frontmana z chlapčenskej speváckej skupiny. Mohlo jej napadnúť, že sa ma zbaví, skôr než ma ostatní premenujú na Demona? Tak ma totiž volali dávno predtým, než som začal chodiť do školy. Že som vreštiaci démon, diablove semeno, no len čo mi vlasy zryšaveli a začal som chytať otcove grify, počul som už len „malý ryšavec, malý Copperhead“. A to dosť často. Vedzte však, že žiaden rozkokošený chlapec netuží po tom, aby ho volali nejaký „malý oný“. Nech to vezmú ako radu všetci tí, ktorí chcú svoje decko nazvať po sebe, pretože žiť ako vaša miniverzia je asi také vzrušujúce, ako nájsť vyschnuté semeno po sexe na koberci.

Slávny neexistujúci otec na tieto skutočnosti vrhá iné svetlo a nemôžem povedať, že by mi prekážalo, že si ma s ním spájali pre vlasy. Asi v rovnakom čase, keď začal Maggot experimentovať s krádežami v obchode, ma začali brať ako Demona Copperheada, ryšavého demona. Má to cveng, uznajte.

3

Odkedy Murrell Stone vyšiel po našich schodoch v motorkárskych topánkach, ktorých reťaze štrngali jedna radosť, mama povedala: „Je to dobrý chlap, má ťa rád a ty máš rád jeho.“ Dostal som teda inštrukcie.

Prezývali ho Stoner, a ak povedal mame niečo pekné, bola samé ucho. V tom čase bola dostatočne triezva na to, aby si udržala prácu vo Walmarte za každej sezóny, či už dokladala halloweenske masky, santovské somariny, valentínske kraviny, veľkonočné sladkosti alebo skladacie záhradné stoličky. Nájom platí načas a zásuvku má plnú pamätných mincí za triezvosť, ktoré zvykne neskoro v noci prehádzať s výrazom draka sediaceho na poklade. Aspoň tak si to pamätám. Ako sa vracala domov z práce alebo ako chodievala do práce na inventúru či ako si otvárala energeták, sedávala na verande a fajčila s nohami vyloženými na zábradlí, naťahujúc sa a chytajúc bronz, a ako kričala na mňa a Maggota pri potoku, nech si na tých konároch nevypichnete oči... Inými slovami, mám spomienky na krásne detstvo.

Nepamätám si len to, čo som o nej nevedel: aký je to pocit dosiahnuť vek, od ktorého už môžete piť a zároveň mať vtedy už absolvované tri roky stretnutí anonymných alkoholikov; že je nahovno mať decko v školskom veku a dlhodobý vzťah s uličkou vo Walmarte plnou vecičiek na párty, zatiaľ čo vaši bývalí priatelia sa stále snažia zhuliť, opiť alebo sa zosobášiť, ideálne o kombináciu všetkých troch... Mama mala kolegov iba v strednom veku, z ktorých najmladší mohol mať tesne pred štyridsiatkou. Boli to všetko kamoši zo stretnutí či z Walmartu, ktorí jej

vpravievali: „Požehnaný deň, zlatko,“ a potom sa vrátili domov k manželkám, ku krdľu detí a k vedomostnej relácii. Po mojom narodení sa schádzala a rozchádzala s mnohými chlapmi, pričom všetky vzťahy jej stroskotali, pretože a) ju znovu zatiahli do pijatiky, čím si spôsobila problémy so zákonom kvôli mne, alebo b) s ňou nebola žiadna zábava.

No a po tom všetkom si sem napochoduje Stoner a tvrdí, že si túto abstinentku váži. Podobá sa na Mr. Propera z reklamy na saponát. Hlavu má plešatú, má veľké bicepsy, ale namiesto náušnice má tunel. Mama vraví, že keby chcel, nemá problém nechať si narásť vlasy, ale vraj si rád holí hlavu. Otrhaný a plešatý chlap v rifľovej veste bez trička bol podľa nej alfa a omega mužnosti. Ak sa čudujete, že mama preberala príťažlivosť svojho frajera s deckom, ktoré sa ešte stále učilo, že sa nemá špárať v nose, tak to ste ešte nevideli vzdialený koniec osamelosti. Mama mi pokojne pripálila cigaretku a počas fajčenia sme debatili. Jasné, že mi dovolila fajčiť iba mentolky, pretože podľa nej to bola pre decko prijateľná verzia. Fajčenie s mamou a klebetenie o rôznych štádiách mužskej príťažlivosti bolo podľa mňa znakom hlbkej úcty. Dozvedel som sa napríklad to, že ak má chlap vlasy a jemné strnisko, je to bohovsky sexi. Stoner zrejme v istom bode stratil chuť sa holiť, pretože mal takú dlhú a čiernu bradu, akú mávajú hrdinovia v komikse o Vandalovi Savageovi.

Posledný menovaný mocný hrdina už odpradáвна častoval zem zúfalstvom. A ten hrdina spomenutý pred ním je tvárou takého silného čistiaceho prostriedku, že vám odstráni pleseň aj zo starého závesu v sprche, až bude vyzerať ako nový. Podľa mamy bol Stoner ako ten druhý hrdina.

Vtedy, hneď po príchode domov z práce, si šla naniesť mejkap pre prípad, že by sa ukázal. A on sa veru ukázal a rozdával jej komplimenty, že je úžasná, že ho svojím výzorom zabíja, že je krajšia ako ruža... No a mňa volal vaše veličenstvo. Čo už to len znamená pre decko, ktoré sa väčšinu detstva podpisuje za mamu na formuláre školských obedov zadarmo? Podľa Stonera je môj problém taký, že som si zvykol byť mamičkin miláčik. Ak ma prichytil ležať mame v lone počas pozerania telky, poznamenal: „Aha ho, náš malý kráľ je na tróne.“

Vlastnil však najnovší model fordu pikap a motorku Harley FXSTSB Bad Boy. Oboje mal už vyplatené, no a touto jeho črtou sa sotva dalo pohrdať. Keď chodieval za mamou na motorke, vysunul stojan, nechal ju pred príviesom a vošiel za mamou dnu, čo pre nás s Maggotom znamenalo, že nasledujúcu hodinku sme strávili obchytkávaním tej mašiny. Dívali sme sa na vlastný odraz v pochrómovanej kostre a jeden druhého sme vyzývali, kto naberie gule sa na ňu posadiť. Ak by nás v tej chvíli Stoner zbadal, jednoznačne by sme si koledovali o smrť na elektrickom kresle.

Čiže keď k nám prihrmel na motorke a spýtal sa ma, či by som sa nechcel povozit' po diaľnici a späť, paráda! Jasně, že som chcel! Maggot sa na mňa závistlivo pozrel štýlom *kámo, ty máš ale šťastie*. Mama na mňa z verandy zakričala: „Pevne sa ho drž! Stoner, ak sa mu niečo stane, dorazím ťa!“

Mal som však problém – nemal som topánky. Bola sobota, hrali sme sa na terče s Kellym Kladvom, ktorý sa do rodiny Peggotovcov prikmotril nepriamo cez vydaj niekoho z rodiny. Bol od nás starší, taký pokojný chalan. Pán Peggot ho brával na jelene najradšej. Zvykol nosievať vzduchovku – vtedy sme mali v potoku plno vecí, na ktoré sa dalo strieľať, no radšej sa vrátil k topánkam. Zrejme vtedy zostali doma u Maggota. Mame napadlo, že by bolo dobré, keby som si ich obul. Kázala mi ísť po ne, a tak som šiel. Najprv ma však pani Peggotová zaplavila otázkami. Všetko totiž pozorne sledovala z okna. Mama vyšla na cestu, Stoner sa k nej nakláňal a obľovoval ju, akoby z nej chcel vysať črevá slamkou, no a ona sa mu ochotne podvolila.

Pani Peggotová ma vystríhala, že z motorky toho chlapca určite spadnem a rozbijem si hlavu. „No a najhoršie je, že by mohol ufujazdiť preč a nechať ťa bohviekde,“ lamentovala.

Ježiši. Tak veľmi, ako som chcel naskočiť na tú harlejkú a vyraziť na cestu, nech ma všetci vidia, rovnako som nedokázal prestať s myšlienkami na svoju rozbitú hlavu ležiacu na ceste rozpoľenú vo dvoje, ako dve polovice orechovej škrupiny, na to, ako okolo mňa stoja všetci susedia a že Stoner ubzikne preč kdesi do tramtárie. Pani Peggotová sa však nemala čím chváliť, hovno totiž vedela o tom, ako vyzerá rozbitá

chalanská hlava, no to som vtedy nevedel. Teraz to už viem a rozbitá hlava je vysoko na zozname vecí, ktoré by som najradšej nevidel. Môj malý mozog mal však hnusnú predstavivosť. A tak som vtedy vyšiel von a povedal Stonerovi, že ma bolí brucho. Maggot by predal aj obličku, aby mohol byť na mojom mieste a povoziť sa, ale ako správny priateľ povedal Kellymu, že by sme mali ísť všetci dnu a zahrať si gameboya, kým mi nebude lepšie.

„Ako chceš,“ zamrmlal Stoner, no akoby mi povedal: „Zastrel sa.“ Stál tam s rukou prehodenou mame cez plecia, akoby aj ju už celú vplatil.

Raz však nadišiel deň, keď som si na tej mašine zajazdil. Sedel som medzi ním a mamou. Pripomínali sme ľudský sendvič a ja som mal možnosť lepšie sa prizrieť jeho tetovaniam na krku, hoci som po tom netúžil. Mamine blond vlasy poletovali vo vetre. Naťahovala cezo mňa ruky, aby sa mohla držať Stonerových vyrysovaných svalov. Tetovania sa mu tiahli až k temenu. Napadlo mi, či si ich dal spraviť predtým, alebo potom, ako si vyholil hlavu. Bola to somarina, na ktorú decko bežne myslí. Vtedy totiž nemyslíte na dôležitejšie veci, ako napríklad na to, kam sa po tejto veselej jazde dostaneme.

Prvýkrát sa to stalo v pizzerii Pro's. Stoner nám objednal extra veľké pizze aj s nápojmi, sebe veľký krígel' piva a mne s mamou kolu. Keď sme tú pizzu všetci poriadne obžrali až po okraj, mama sa ospravedlnila s tým, že musí ísť na záchod. Vtedy k nám prišli dvaja Stonerovi kamoši, prisadli si do nášho boxu, akoby sa nechumelilo, akoby tam mama nesedela.

Vôbec som tých týpkov nepoznal. Pre okres Lee bolo príznačné, že neznámu tvár človek spoznal na kilometre, čo bol jednoznačne aj mamin prípad. Tá už pre jednorazové poháre poslala do uličky číslo devätnásť takmer celé mesto. Pre decko to však neplatí, najmä keď sa ocitnete niekde na chvíľu sami. Všimol som si, ako si tí týpkovia mamu premeriavajú, no nechápal som, prečo sú súčasťou našej skupiny. Ten, ktorý sa posadil vedľa Stonera, bol bledý, mal biele vlasy a kopec tetovaní vrátane oka v strede hrdla. Nepýtajte sa ma, či je to dobrý nápad.

Ten, ktorý si prisadol ku mne, smrdel po dezodorante Axe a mal jemné strnisko a koziu briadku, aké bežne nosieva diabol alebo Iron Man. Môj mozog posadnutý superhrdinami a diabolskými zlosynmi už premýšľal, ako tých týpkov nakreslím. Tomu potetovanému by som dal meno Okáň a superschopnosť čítať ľuďom myšlienky. Ten druhý bol Pekelný smrad a vedel by vás zabiť svojím pachom.

Tí chlapi sa pustili so Stonerom do reči. Ako vravia tuto mladému? Malý Demon? A podobné vtipy na moje meno, ktoré som počul už miliónkrát. Nato mi Smradoch vymyslel prezývku Zbytočný plagát a Okáň na to tresol: „Líška vrhne kopec šteniat, Stoner. Buď rád, že má len jedno.“ Stoner odpovedal, nech si dáva pozor na hubu, lebo nie všetci sú sprostí ako on.

„Vážne? A koho máš akože na mysli?“ spýtal sa ho Okáň a aj mňa to zaujalo.

„Taký medveď,“ odpovedal mu Stoner, čo ma sklamalo. Myslel som si totiž, že povie mňa.

„Aký medveď?“ zisťovali obaja.

Stoner na nich rýchlo žmurkol. „Ten kamoš toho malého prda, so-mári. Z Yellowstone.“

„Jáj, myslíš medveď Yogi?“ poznamenal Pekelný smrad.

V svojom mladom veku som už poznal slušný zoznam zurvalcov, no žiadneho s prezývkou Yogi. Všetci sa na tom rehotali, až kým sa nevrátila mama. Trvalo jej to celú večnosť. Potom si vzali jednorazové poháre, naliali si zo Stonerovho kríglä piva a spýtali sa ho, ako to ide s kefovačkou. To, že Stoner v práci voľačo kefuje, bola pre mňa novinka. Stoner sa ich spýtal, čo by spravili, keby našli krásny Chevrolet Camaro s čerešňovou metalízou, no dalo sa ho kúpiť len s vlečkou.

„A chceš ho kúpiť alebo sa na ňom len previezť?“ zisťoval Okáň a Pekelný smrad sa spýtal, „A aký pevný má háčik?“ Nato sa všetci traja začali rehotať ako kone. Ja, nechápajúc, o čom to točia, som si tam ticho cuckal kolu, až ma z toho ľadu rozbolelo hrdlo.

Len čo sa skončila škola a nastalo leto, Peggotovci sa ponúkli, že ma vezmú do Knoxvillu. Šli na dva týždne za Maggotovou tetou June. Bola

zdravotnou sestrou a v práci sa jej darilo. Bývala v byte s hostovskou izbou a na to, že sa ešte nevydala, mala až priveľa miesta.

Prvá otázka: je Knoxville pri oceáne? Odpoveď: nie je. Už som spomenul, že čo sa týka oceánu, mám naň divnú úchylku. Sklamalo ma to. Do prímorskej Virginia Beach teda nepôjdeme. Nebude to nič ako Havaj či Kalifornia. Neexistuje. Podľa maminej kolegyne Lindy, ktorá každé leto chodievala s mužom na týždňovú dovolenku s ubytovaním v apartmáne, sa tam dá dôjsť za sedem hodín cesty autom s plnou nádržou. Peggotovci sa však nešli rekreovať, ale navštíviť dcéru, a vzali aj mňa, takže som sa nemal na čo sťažovať. A takisto ma nadchol aj fakt, že pôjdem inam než do školy, kostola či Walmartu. Dovtedy som totiž nikde nebol.

Druhá otázka: a čo bude s mamou? „Ak jej nepripomeniem, že si má nastaviť budík, príde neskoro do práce,“ povedal som pani Peggotovej. Mal som toho veľa na starosti, napríklad nájsť jej pracovné topánky, odznak zamestnanca či nezabudnúť ísť do potravín. Pani Peggotová nášmu vzťahu s mamou vôbec nerozumela. Kto jej vyberie z chladničky energeták, s kým sa bude rozprávať? Kázala mi, nech sa to idem spýtať mamy, čo som aj urobil. Bol som si istý, že ma na výlet nepustí, no ona sa priam rozžiarila a začala tárať o tom, že v Knoxville sa s Peggotovcami zabavím. Akoby ju to vôbec neprekvapilo.

V predvečer nášho odchodu som si napchal obliečku spodnou bielizňou a tričkami, pribalil som si do nej aj zošit s kresbami superhrdinov a spal som oblečený. Ráno som stál na verande hodinu predtým, než Peggotovci naložili kufre do auta – pikapu Dodge so sklápacími zadnými sedadlami otočenými tvárou k sebe. Celú cestu do Knoxville sme sa s Maggotom hrali kartovú hru Slapjack a kopali sa do chrastavých kolien.

Mama so mnou sedela na verande a čakala, kým prikvitnú Peggotovci a slnko vylezie nad hory, ktoré nám tienili. Život v tieni hôr nás naučil, že slnko vychádza neskoro a odchádza skôr ako všeličo iné, po čom v živote túžite. Odvtedy som sa vždy nadchol, keď som zisťoval, koľko svetla majú rovinatejšie miesta bez tienistých hôr. Mal som sa toho ešte čo učiť. Bol som nadšené decko, ktoré sa dívalo na svoju

peknú mamu, ako pofajčieva a počúva spev vtákov. Snažila sa zabiť čas hádaním druhov vtákov, o ktorých som jej predtým vravel. Poznal som ich len niekoľko, Perg poznal všetky – oriešky, kanáriky či strnádlika. Keby sme si umývali pazuchy a ksicht v dreze namiesto poriadnej sprchy, Perg by isto povedal, že sa kúpeme ako ten strnádlik. Presne tak som sa v to ráno aj okúpil, keď som sa ponáhlal preč od mamy. Všetko mám vypálené v hlave: ako sa ma snažila napomenúť pred cestou, nech sa správam slušne, nech hovorím „prosím“ a „ďakujem“ najmä, ak za mňa Peggotovci zaplatia, a nech v Juninom byte neňúram. Také bežné veci, ktoré treba decku povedať pred výletom. Ja som jej zas kázal, nech si nastaví ten sprostý budík, z čoho sa rozosmiala, pretože už som jej to napísal na lístoček, ktorý som jej nalepil na chladničku. Stálo na ňom: NASTAV SI TEN SPROSTÝ BUDÍK. Vravela, že ma veľmi ľúbi a nech na ňu nezabudnem, čo bolo divné. Mama zvyčajne nebývala taká precitlivená.

Nakoniec Perg pristavil auto na cestu a zakričal: „Ide sa, odchádzame!“ Ja som sa už chystal zísť po schodoch, no mama ma strhla k sebe a bozkávala ma na krku, až kým som neumieral od hanby a všetci sa tomu prizerali.

A tak sme ju tam nechali. Pán Peggot jej zamával, no pani Peggotová na ňu len zízala a tvárila sa smutne. Občas sa k nám otočila a uisťovala sa, či sme zapásaní, a pýtala sa, či si dáme keksíky. Ten smutný výraz jej zostal celou cestou.

4

V Knoxville na nás čakalo prekvapenie: dievča menom Emmy Peggotová, ktorá žila s tetou June. Bola dcérou Maggotovho zosnulého strýka Tereňáka – toho, ktorý vyrobil búdku. Táto chudá šiestačka mala dlhé hnedé vlasy a budila dojem chladnokrvnej osoby. Stále so sebou nosievala ruksak s logom Hello Kitty, akoby s ním chcela človeka každú chvíľu ovaliť a potom mu doň napchať hlavu. Prekuknúť ju si však vyžadovalo veľmi veľa času.

Hneď po príchode sme sa natlačili do hondy tety June, ktorá nás odviezla na obed k Dennymu. Viezli sme sa všetci okrem Perga, ktorý sa chcel po dlhej jazde prejsť. Teta June nás prinútila pripútať sa. Až v jej aute som uvidel pokope tri funkčné bezpečnostné pásy. Emmy si sadla do stredu. Nezhovárala sa s nami, iba hľadala v ruksaku gumičky do vlasov a všeličo iné. Celý čas robila drahoty, nech náhodou nezahliadneme tie haraburdy, čo tam má, akoby to nás – mladších od nej – malo šokovať alebo čo.

Teta June nám dovolila objednať si, čo nám hrdlo ráčilo, takže som sa cítil, akoby som bol na oslave vlastných narodenín. Sedeli sme pri okne. Ťažko sa nám sústredilo, lebo vonku bolo živo. Bol som zrejme jediné decko v škole, ktoré nevystřčilo päty mimo rodného mesta, teda až na jedno osirelé epileptické dievča, ktoré sa volalo Gola Hamová. Väčšina detí v mojom veku už Knoxville navštívila, lebo im tu žije rodina. Nevedel som sa tohto mesta nabažiť. Ak popri reštaurácii prešlo policajné auto so psom na zadnom sedadle alebo ak odťahovač vliekol dotlčený mustang, vykřikol som: *Pánečku, pozrite sa na to!* Vtedy na

mňa Emmy vrhla jedovatý pohľad a zrúkla: *A čo má byť? Tam, odkiaľ pochádzaš, ľudia nebúrajú autá na totálku, alebo čo?* Teta June bola práve zaujatá rozhovorom s pani Peggotovou, ktorej hovorila o svojej práci. Robila od poobedia až do nasledujúceho rána. Mala na striedačku denné a nočné zmeny. Vravela, že jej tam býva dlho, a aj o tom, čo videla na pohotovosti, napríklad o tehotnej žene, ktorá prišla s prebodnutým bruchom a bábätkom stále v ňom. V porovnaní s tým je dotlčený mustang nič.

Keď sa Emmy konečne uráčilo so mnou a s Maggotom rozprávať, povedala nám niekoľko ďalších príbehov z pohotovosti. Ukázalo sa, že ľudia v Knoxville robia jeden druhému také isté hnusné sračky, aké aj u nás. A možno ešte horšie. Čo sa týka mesta, je obrovské. Už som ho videl v telke, pretože ho stále ukazujú asi všade (teda okrem kanálu Animal Planet), a tak som mal isté očakávania. Lenže som si myslel, že len čo zájdete za roh a vyjdete von z mesta, opäť uvidíte hory, farmy s dobytkom a podobné veci. Nič také tam však nebolo. Keď nás teta June vzala von, nasledujúcich asi dvadsať či tridsať ulíc tvorili samé budovy. Nedalo sa dovidieť na ich koniec, mohli ste sa snažiť, koľko ste chceli. Ak patríte k hrstke ľudí, ktorá ešte nebola v meste, poviem len toľko, že je to jeden veľký bordel, z ktorého sa je ťažké vymotať.

Vedel Maggot o Emmy predtým, než sme sem prišli? Áno. Celá jeho rodina o nej vedela, dokonca aj moja mama, čo ma dosť vystrašilo. Z istého dôvodu sa totiž existencia dcéry zosnulého Tereňáka, ktorá žila s tetou June, u nás vôbec nespomínala. Maggot vravel, že mame o výlete a Emmy povedať môžem, keďže o nej vedela, ale Stonerovi nie. Ja som mu na to presvedčene povedal, že keď sa vrátíme domov, tí dvaja už budú dávno od seba, Stoner ho trápiť nemusí. Zhovárali sme sa o tom počas prvého večera, kým Emmy spala. Ponocovali sme pri seriáli *Krajné medze* a napokon Emmy vyplo. Aby sa Maggot uistil, že naozaj spí, preliezol cez ňu a vzal jej ruksak z rúk.

Hostovská izba tety June bola v skutočnosti izbou Ladovej kráľovnej. Musela sa z nej vystahovať, aby uvoľnila miesto starým rodičom počas našej dvojtyždňovej návštevy. My s Maggotom sme spávali v obývačke, kde sme si vystlali hniezdočko z vankúšov a paplónov.

Volali sme ho pevnosť, ale Emmy nás upozornila, že je to skôr naša „loď“. Maggotov návrh názvu pre parnú loď *Prdiaci zadok* ho pripravil o hodnotu. Emmy mala plno sprostých miniatúrnych bábik v ešte sprostších miniatúrnych kufríkoch, no a v jej svete mala každá svoju hodnotu: poručička, vojačka a podobne. Maggot zvyčajne skončil pod kufríkovou čatou bábik s hodnotou umývača riadu, no a ja som bol hodnotou kdesi v strede. Snažili sme sa jej bábiky zapojiť do vlámačiek a vrážd a prekvapilo nás, že Emmy to náramne bavilo. Vraj v Knoxville pozná miesto zvané Farma tiel, kde pochovávali mŕtvy, a keď dostatočne zhnili, exhumovali ich a skúmali vedeckú povahu zločinov. Jasnačka, že sme sa hrali podľa jej pravidiel a spávali vo van-kúšovej lodi. Spýtal som sa jej, či niekedy videla na vlastné oči oceán, no odpovedala *nikdy a ďakujem, neprosím*. Navštívila totiž Akvárium podmorských zázrakov v Gatlinburgu, kde jej žraloky nahnali poriadny strach.

Keď mám byť úprimný, jej panelák bol desivejší než akýkoľvek žralok na svete. Bolo to ako byť uväznený v zámku skazy z hry Duke Nukem. Žili tam tisíce rodín, každé poschodie malo svoje vchodové dvere, za ktorými viedla chodba do bytov. No a z každej chodby sa dalo dostať na schodisko vedúce dolu. Pred hlavným vchodom bolo na ulici plno áut a ľudí. *Dvor* alebo *vonkajší priestor* tam neexistoval. Spýtal som sa Emmy, čo to bolo za ľudí pred barakom, no ona vraj nemá ani tušenia, ale radšej nech sa s nimi nerozprávame, mohli by byť nebezpeční. Zámok skazy bol pre ňu niečím normálnym. Pravdepodobne mala kamošov zo školy, ktorí mali topánky Nike Air Max či hračkárske sovy Furby, takže boli fajnovejší než úbohí štvrtáci Demon a Maggot. Kde však boli? Nikde. Nevidela sa s nimi celé leto. Bývali totiž vo svojich vlastných zámkoch skazy. V meste sa nedalo vybláznit v prírode ako u nás doma, či už s dospelými za zadkom alebo nie – v ideálnom prípade nie. Emmy nemohla byť ani na sekundu osamote, čo zdôvodňovala tými neznámymi ľuďmi a potenciálnou vraždou. Po škole chodievala na výtvarnú, dosť nudné miesto, kým po decká prišli rodičia. Podľa nej ostatné deti vôbec neboli na jej úrovni. Keď mala teta June nočné, keďže na pohotovosti sa pracovalo neustále, Emmy

chodievala k takej starej panej s dvoma odpornými mačkami na prízemí. Spávala u nej, raňajkovala tam, pozerávala telku, takže aspoň jedna suseda nebola kriminálničkou. Možno tak jej mačky. Takýto bol Emmin život v skratke: škola, vyrábanie somarín z paličiek od nanukov, spánok.

Čochvíľa sa blížilo voľno tety June. Slúbila nám, že sa zabavíme. Medzitým pán a pani Peggotovci sedávali za stolom s vypnutým svetlom, lebo nechceli dcére míňať elektrinu. Perg okolie nepoznal, navyše, dcéra nemala žiaden dvor. Naozaj žiaden, pýtal som sa jej na to. Nechcelo sa mi veriť, že na svete existujú domovy ako tento. Nezaujímalo ma to len ako dieťa, ktoré sa nemá kde hrať, ale aj prakticky: kde si, preboha, títo ľudia vypestujú paradajky?

Samotný byt bol pekný, ak si odmyslíme jeho lokalitu. Bol štýlový ako teta June, ktorá nosievala lesklý lak na nechtoch a nakrátko ostrihané hnedé vlasy ako Posh zo Spice Girls. Mala aj jemné pehy. Bola jednoznačne sexi, teda, to by som si pomyslel, keby som ju nevolal teta. Nábytok mala doladený a o triedu lepší ako priemerní ľudia. Mala modernú chladničku s funkciou výroby ľadu a studenej vody. Kuchynský ostrovček so stoličkami. Plné police kníh. Jednu kúpeľňu pre všetkých a druhú len pre seba, do ktorej sa šlo zo spálne. Mala tam aj vaňu. Ja som sa vaní stále bál, ale nedal som to najavo. Mala aj šatník s regálom na topánky zavesenom na dverách. Napočítal som jej až dvadsaťjeden párov topánok. V deň nášho príchodu nám Emmy poukazovala všetky vychytávky bytu, čo jej zabralo asi hodinu. Potom sme už nemali čo robiť. Pani Peggotová nakukla do Juninho šatníka a začala jej plátať oblečenie. Dokázala zašit prakticky čokoľvek, ani by ste nezistili, že vec kedysi bývala potrhaná. Vyrobila dokonca všetko Maggotovo oblečenie, bola to jej superschopnosť. Perg si čítal *Knoxvillského hlásnika* vrátane smútočných oznámení tisícov ľudí, ktorých nepoznal, a rozčuľoval sa, že si nemá kde zafajčiť. Potom mu napadlo zbehnúť dolu na chodník pred panelákom, kde boli samí neznámi ľudia, ale priateľsky spolu fajčili. Ja s Maggotom sme sa hrávali na gameboyi a čakali sme, kým teta June dozachraňuje ľudí so životom na vlásku či strelnými poraneniami. Poprípade som si kreslil do zošita. Raz som nakreslil

tetu June v kostýme s výrazným poprsím ako Wonder Woman. Jej superschopnosť bola zachraňovať ľudí, tak ako to robila aj v skutočnosti. V byte bolo tak ticho, že sme počuli ľudí vo vedľajších bytoch alebo ich televízory. Mesto je to najčudnejšie a najosamelejšie miesto.

Teta June mala v spálni ovom šatníku koberec, bola to vlastne izbička, do ktorej sme sa zmestili všetky tri decká. S Maggotom sme sedávali v prítmí v spoločnosti oných dvadsaťjeden párov topánok, svetlo k nám doliehalo cez lamelové dvere, kým Emmy nám zvonku rozprávala príbehy z pohotovosti. Napríklad ako akémusi chlapíkovi odrezali nohu a pochovali ju s nesprávnym telom. Vrela nám aj príbehy tety June, napríklad o týpkoch z jonesvillskej strednej, ktorí tetu chceli pretiahnuť, no zbavila sa ich, a to dokonca aj po tom, keď ju niektorí z nich požiadali o ruku. To isté sa jej stávalo aj na zdravotnej univerzite. Čakali sme, kedy nám Emmy povie, čo sa stalo s jej rodičmi a prečo žije s tetou June, keďže tetu po manželstve či bábätkách netúžila ani omylom, no vôbec sa o tom nezmienila. Emmy trápilo niečo úplne iné, napríklad jej tajná zbierka pod uvoľnenou doskou pod kobercom. Keď po ňu šla prvý raz, zbadal som Maggotovu tvár s páskavým tieňom a výrazom *Čo to, dopekla, robí?* Potom sa vrátila so sploštenými balíčkami cigariet a žuvačiek. Spýtala sa nás, či chceme žuvačku. Pritakali sme.

Povedala: „Aké to je niečo chcieť?“

Sledovali sme, ako pomaličky odbaľuje fóliu z balíčka žuvačiek a dáva si jednu do úst. Boli sme z nej v tejto čudnej situácii paf. Slintali sme, hoci sme po žiadnych žuvačkách netúžili. Prehodila si vlasy cez kostnaté plecia a priviala k nám ovocnú vôňu žuvačiek.

„Drzaňa,“ zamrmlal Maggot asi po minúte.

Odpovedala mu: „To povedz svojej pravačke.“

Teta June bola Emmin pravý opak. Každému nám dala vlastné misky na sladkosti, ktoré sme smeli jesť, kedykoľvek sa nám zachcelo. Keď konečne nadišli dni, keď nemusela pracovať, zobrala nás všade: do parku s trampolínami, na minigolf, do nemocnice, do zoolologickej záhrady, v ktorej sme strávili celý deň a videli tigre, žirafy a ďalšie

zvieratá. Pri opiciach sme s Maggotom prišli na to, ako ich našten-grovať, kým nás teta June nezahriakla, že ešte raz a pôjdeme rovno domov. Bola na nás veľmi milá, ale zato sa s nami nesrala. V ten deň bolo v zoo pekelné horúco, čo sa zrejme nepáčilo ani zvieratám. Najšťastnejšími obyvateľmi zoo boli len také maličké tučniaky, ktoré sa dookola šmýkali po skalách do pomerne špinavého jazierka. Vravел som si: *To je život! Budem tučniakom, sral pes tú špinu.* Spýtal som sa tety June, či je v zoo oceánska časť, ale nebola. Asi som sa jej to spýtal niekoľkokrát.

Zrazu dostala nápad. Chytla ma za uši a dívala sa mi do očí, ako-by mi totálne rozumela. „Viem, čo sa ti naisto zapáči.“ V Gatlinburgu mali obrovské akvárium s oceánskym životom aj so žralokmi. Nespomenul som jej, že Emmy mi o tom mieste už povedala a že ním nebola dvakrát nadšená. Teta June mi pustila uši a sľúbila, že len čo bude mať opäť voľno, zjďeme tam. Emmy sa na mňa pozrela, akoby mi vravela: *Varovala som ťa, tak neplač, keď sa zobudíš s odtrhnutými guľami.*

Šli sme tam aj napriek Emminmu strachu zo žralokov. Na každého sa raz šťastie usmeje.

Teta June usilovne pracovala, no napriek únave nás brávala, kam sa len dalo. Ako decko som si nič neuvedomoval, až kým raz neprišla domov neskoro večer či možno skoro ráno. Nespál som, ale nechcel som ju vystrašiť, preto som ani nemukol. Prešla nejaká chvíľa a potom už bolo hlúpe vyzradiť jej, že som tam doteraz ležal vo vankúšovej lodi a pozoroval ju. Naliala si pohár vody, vyzula biele topánky, sadla za stôl a len tak zízala na pohár. Obama rukami si prehrabala vlasy, akoby si ich česala. To isté občas robieval aj Maggot. Mala rovnaké oči ako on – modré a s tmavými mihalnicami, pre ktoré by jeho sesternice vraždili. Nikdy som Maggotovu mamu nevidel, ale teraz som na ňu myslel ako na mladšiu sestru tety June, na to, ako sa spolu hrávali. Jedna z nich sa teraz zo všetkých síl usilovala dať svoju rodinu dohromady, no a tá druhá si v Goochlande odpykávala trest za to, že sa takmer úspešne pokúsila dorezať človeka na kusy.

Teta June si pod stolom natiahla nohy, oprela sa na stoličke a takto tam sedela hodnú chvíľu, až som si myslel, že musela zaspať, ale stále

bdela. Po čase som ju začul dlho a takmer nečujne vydýchnuť, ako keď pomaly syčí prepichnetý nafukovací matrac. Nechcelo sa mi veriť, koľko toho zo seba musela dostať von. Ten výdych trval večnosť.

Ukázalo sa, že deň návštevy akvária bol najlepší deň v mojom živote. Ak raz uvidím skutočný oceán a zistím, že je lepší, než Akvárium podmorských zázrakov v Gatlinburgu, bude to ohromné. Mali tam všetko, čo vám napadne: morské koníky, chobotnicu či medúzu, ktorá plávala hore nohami. Plytké akváriá, do ktorých ste smeli ponoriť ruku a chytať ryby. Hlavnou atrakciou bol žraločí tunel, ktorý viedol popod obrovskú nádrž s väčšími rybami: žralokmi, rajami, korytnačkami. Tie korytnačky boli veľké ako auto. Mali aj pílonošotvarého žraloka, ktorý vyzerá ako žralok, len z nosa mu vychádza niečo ako píłka. Nežartujem, vážne.

Pani Peggotová tam s nami šla tiež. Ona alebo pán Peggot zostávali na striedačku doma, aby sme sa všetci vošli do auta. Ak zostal doma Perg, tak niečo zvykol opravovať, ak pani Peggotová, čakala nás po výlete večera, z čoho tetu June prepadol smútok za domovom. Počas návštevy akvária sa pani Peggotovej a tete June nezastavili ústa, hoci tam bolo plno úžasných rýb, ako ten pílkový žralok. Teta June dokonca zaplatila neskutočný balík prachov za vstupné, asi sto dolárov. Blížil sa deň nášho odchodu, no mama s dcérou mali čo doháňať. Napríklad pani Peggotová bola proti tomu, že teta June tak tvrdo pracovala a mrmlala čosi o prestupe do inej nemocnice. Spomínala, že chce ísť na rande s nejakým Kentom, pani Peggotová ho nazvala drogistom, čo asi nie je to isté ako díler, a tetu June dôverčivou. Do toho ma však nebolo nič.

Žraločí tunel sme si nechali na záver, pretože bol najlepší a pretože teta June a Emmy zvädzali súboj na život a na smrť o to, či tam Emmy pôjde. Na začiatku Emmy odmietala ísť do Gatlinburgu, že *nie a bodka*. Teta June však bola stoicky pokojná. *Bude po mojom, iné neprichádza do úvahy*. Predstavil som si, ako na pohotovosti vraví: „Mrzí ma, pane, že máte v tele toľko guliek, ale nerušte ma pri práci.“ Skrátka, Emmy ten posratý tunel prejde a hotovo. Teta June tvrdila, že keď tu boli naposledy, bola naň primalá, ale že sa má nakopnúť a sama zistí, že to nie je také strašné.

Vošli sme dnu. Teta June Emmy statočne ignorovala, no a ja s Maggotom sme boli odpálení z miliónov ton vody nad nami a tých obrovských vecí, ktoré v nej plávali. Dokonca aj podlaha sa hýbala, čo som nečakal. Nohy sa mi prepadávali do morskej vody. Otočil som sa na Emmy, aby som videl, ako sa tvári, lenže pane na nebi! Ona stála pred tunelom ako prikovaná. Ľudia s kočíkmi a nápojmi ju obchádzali a hnali sa prežiť zaplatený zážitok, no Emmy bola biela ako stena.

Automaticky som sa otočil, aby som sa po ňu vrátil, ale keďže sa podlaha hýbala, nevedel som sa pohnúť. Bol som ako vo sne, akoby sa zastavil čas. Pozorovala ma vystrašenými očami. Predieral som sa popri ľuďoch zízajúcich na morské potvory, bol som ako Aquaman v zálive na Atlantíde, až kým som nebol na pevnej zemi. Emmy sa ma držala, akoby sa topila.

„Len pokoj,“ vravel som jej. „Nechystali sme sa ťa tu nechať.“

„Ale ona hej. Ani sa neobzrela.“

„Neodišla by z budovy. Určite by po teba prišla, len čo by vyšla z tunela.“

Emmy sa celá chvela. „Netvárila sa tak.“

„Ale hej,“ nedal som sa. „Teta June je dokonalá. Tej nič neujde.“

Došlo mi, že s ňou budem musieť počkať na ostatných a do konca života budem od Maggota počúvať, aký bol ten posratý žraločí tunel v Gatlinburgu úžasný. Z nevysvetliteľných dôvodov sa však Emmy rozhodla tunelom prejsť, ale musel som ju pritom držať za ruku. Tuho totiž prižmúrila oči.

To, že teta June nič neušlo, bola pravda, no pre moju mamu to ani náhodou neplatilo. Ja som Emmy sľuboval, že v živote treba ľuďom veriť, lebo som zažil niečo lepšie. Mal som ju však nechať rozhodnúť sa samu: nikdy sa nenakopnúť, pretože sa tým zakaždým doslova kopnete a spôsobíte si bolesť. Možno by ju to prinútilo dať si v budúcnosti pozor na sračky, ktoré na ňu čakali, možno by obišla lepšie. Teraz však priveľmi predbieham, pardon.

Teta June nám všetkým dala päť dolárov, nech si kúpime nejaký suvení. Maggot si kúpil plastovú hlavu žraloka kladivohlavého, Emmy sladkosť v tvare skaly, už sa čakalo len na mňa. V zhone som nakoniec

nekúpil niečo sebe, ale Emmy – malý strieborný náramok s hadom. Na balíčku bolo napísané, že to bol dajaký morský úhor. Dal som jej to cestou do auta. Povedal som, že možno hadov neznáša, no bude to pre ňu niečo ako odznak za statočnosť. Poďakovala sa mi. Počas jazdy domov spomenula, že je do mňa buchnutá a že keď budeme mať na to vek, vezmeme sa. Ja na to, že *dobre*. Vtedy som už bol na takéto príkazy zvyknutý, ale popravde som bol šokovaný. Spýtal som sa jej: *Prečo ja a nie Maggot?* A ona odvetila: *Pche, Matty je môj bratranec.*

Pri pomyslení na to, že ja žiadnych bratrancov ani sesternice nemám, ma bodlo pri srdci, no nezážil som, že to má aj svoju plusovú stránku, že sa do mňa Emmy môže zamilovať. Povedal som jej, že neviem, čo robiť. Ona na to, že nech sa netrápim, je to hračka, robieva to s chalanmi v škole bežne, aj s tými na výtvarku.

Podľa Maggota to dokazovalo, že je štetka. Podľa mňa sa však cítil odstrčený.

V deň, keď sme sa zbalili a chystali odísť, mi Emmy dávala samé inštrukcie. Mám poprosiť mamu, aby mi dovolila jej volávať. Pripomínam, že boli deväťdesiate roky a nemali sme žiaden facebook či mobily na esemeskovanie. Emmy povedala, že ak jej nezavolám, odkopne ma a zamiluje sa do niekoho iného. Čo na to mám povedať? Je fajn, že chuť rozchodu okúsím tak skoro. Odkedy sme však prišli do Knoxvillu, na mamu som vôbec nepomyslel, hoci mi prízvukovala, nech na ňu nezaбудnem, čo bola podľa mňa dobrá blbosť. Kto by už zabudol na vlastnú matku? A predsa sa mi to podarilo.

Snažil som sa to vynahradiť tým, že som na ňu myslel celú cestu domov. Trvala iba dve hodiny, no zastavili sme sa natankovať a kúpiť kolu v horskom priesmyku Cumberland Gap, a tiež v parku, kde mali bizóna. Perg bol ten najspomalejší šofér na svete. Napokon sme zatiahli na príjazdovú cestu s rýchlosťou neveriteľných osem kilometrov za hodinu. Chystal som sa otvoriť dvere a vyskočiť za jazdy, ale pani Peggotová sa ku mne včas obrátila a položila mi ruku na plece, čím ma zdržala v aute, kým ostatní vystúpili. Vraj mi musí niečo povedať. Bola nervózna, čo sa mi ani trochu nepáčilo.

„Ešteže mi nepoviete, že umrela, lebo ju vidím,“ zamrmlal som. Mama zrejme začula zvuk auta, lebo vyšla von. Vyčkávala nás na verande.

„Nie, nikto nezomrel. Mám dobré správy. Máš otecka.“

„A ten je *mŕtvy*,“ doplnil som, hoci som sa snažil byť úctivý.

„Nie, nie je. Nie toho mám na mysli.“

Pomyslel som si na hrob, kde bol pochovaný, o ktorom sme sa s mamou rozprávali, aj o tom, či ho vôbec mám vidieť, a vyhrkol som: „Podobenstvo o Lazarovi je klamstvo!“

Čudne sa na mňa pozrela. „Ani toho nemám na mysli. Myslím nového otca. Tak, svoje som si splnila, bež von.“

Nerozumel som jej ani potom, keď som vychádzal na verandu a mama ma zahltila objatím a bozkami. Potom však z privesu vyšiel Stoner. Na zlomok sekundy som si pomyslel, čo by na môjho nového otca povedal on, a potom mi to docvaklo.

5

Počas mojej dvojtýždňovej neprítomnosti mama urobila nasledujúce:

1. Vydala sa za Stonera.
2. Vzala si voľno a odišli na víkendové medové týždne do jaskyne Luray.
3. Popresúvala v prívесе nábytok.

Pôvodne som mal väčšiu izbu, ale podľa mamy si ich teraz musíme vymeniť, pretože oni so Stonerom sú dvaja a ja som sám. Vravela, že čoskoro si zadovážime väčší dom, pretože Stoner dobre zarába. Kým ja som chodil po prívесе s pocitom, že už vôbec nie som doma, Stoner si vyložil nohy v čižmách na konferenčný stolík a listoval si v časopise *American Iron* iba v tielku. Správal sa, akoby bol náš prívес jeho kráľovstvo a on kráľ, ktorému sa treba klaňať.

Vo svojej novej neizbe som mal posteľ pod oknom. Neznášal som to. Figúrky akčných hrdinov teraz boli umiestnené na policičke tým najhlúpejším možným spôsobom – červení pokope, zelení pokope, hajbuj bez rozmyslu, ani podľa sveta, do ktorého patrili, ani podľa schopností. Akoby sem počas mojej neprítomnosti zavreli tupé decko, ktoré mi prehádzalo veci, ako sa mu páčilo.

Okrem toho nám s Maggotom do ohrady pribudol pes. Bol ako brada Vandala Savagea – obrovský a čierny, a z očí mu sršala nenávisť. Zakaždým, keď sme sa k nemu priblížili, na nás brechal a vrhal sa na nás, pokiaľ mu reťaz dovolila.

O pár týždňov sa mi začínala škola a asi prvý raz v živote som túžil po tom, aby sa leto skončilo čo najskôr. Kto by to bol povedal? Medzičasom som trávil dlhé hodiny u Maggota a omieľal, aké má šťastie, že nemusí bývať s rodičmi, s čím úplne súhlasil. Z jeho izby na poschodí sme pozorovali Stonera v ohrade pri seanse so svojim satanským psom. Nemyslíte si, že som až taký drzáň a viem iba nadávať, ale ten debil vážne nazval svojho psa Satan. Pomocou surových stejkov ho trénoval za zabijaka: triasol nimi, bral mu ich od papule, pričom psa za nimi išlo roztrhať. A Stonera to náramne bavilo.

„To je ale skurvenec. Radšej sa zdržiavaj u mňa, kým mu ten hafan nezožerie pľúca,“ radil mi Maggot, čo ani nemusel. Plánoval som uňho zostať celé leto. Po lete mi stačilo vyplniť už len čas po škole. Tipujem, že Peggotovci nebudú proti.

Lenže proti bola *moja mama*. Začala sa ma všeličo vypytovať. Nebudú ma Peggotovci huckať proti Stonerovi? *Nie, mami, nemusia, on sám si ma proti sebe hucká.* Na to mi vylepila, vraj som drzý. Týmto sa to však neskončilo. Správala sa, akoby názor susedov na jej nového manžela bol dôležitejší než ten môj. Alebo jej.

Napokon som vypenil a povedal jej, čo mi raz povedala pani Peggotová, že Stonerovi by bolo jedno, keby som mu spadol z motorky a rozbil si gebuľu. Mama sa na mňa divoko zašklábila a zakázala mi sa u nich nasledujúci týždeň ukázať. Mama bola nízka, presnejšie drobná. Podľa pani Peggotovej to mala z toho, že ma zo seba vyplula ešte skôr, než stihla dospieť. Výhodou toho však bolo, že už ako desaťročný som ju výškou pomaly dobehol a pri niektorých príležitostiach som jej to rád vyhadzoval na oči. „Skús mi v tom zabrániť.“ To bola moja reakcia na ten zákaz.

Tentoraz odpovedala, že jej sa to možno nepodarí, ale Stonerovi nastopro áno. Napadlo mi, že zrejme *na toto* potrebovala nového manžela.

Inými slovami, náš rodinný život sa menil na sračku. Bolo mi to totálne ukradnuté, ale mama zrejme o svojom manželstve začala pochybovať. Stoner ju vkuse spovedal, prečo sa oblieka ako štetka, s kým flirtuje v práci, kam chodíeva po práci, pričom nikam nechodila. Dokonca sa mu nepáčilo, že chodíeva na stretnutia anonymných

alkoholikov a feťákov, pretože väčšinou na ne chodievali muži. Nevynechal príležitosť, aby jej pripomenul, že už je vydatá a trtkat' bude už len s ním.

Mamine motivačné reči mali zrejme uchlácholiť skôr ju než mňa. Vraj máme šťastie, že Stoner má dobrú prácu. Na okres Lee je to tu-tovka, to vám garantujem. Jeho firme sa darilo, dobre zarába, budeme za vodou.

A čože to bolo za prácu, že pre mamu bol Stoner niečo ako Ježiš, ktorý druhý raz zostúpil na Zem? Kamionista. Mal vodičák na nákladniaky a aj na špeciálny tovar, takže nevozieval len bežný každodenný tovar, ale aj *pivo*. Alebo, ako ho nazýval Stoner, produkt. Bol teda dodávateľským vodičom firmy Anheuser-Busch. Každý rok robieval skúšky, aby dokázal, že dokáže zdvihnúť a presunúť produkt s váhou až do sedemdesiatpäť kíľ. A aj všeličo iné, čo od neho nemám nikdy vyzvedat' – povedal mi to ležiac na zemi a zdvíhajúc činky značky XMark, ktoré k nám nasťahoval spolu s puchom rôzneho druhu a Satanom. Jeho činky zaberali okrem iného väčšinu obývačky, a keď medzi nimi ležal v spotenom tielku a kožených náramkoch, žilky na krku mu šli vybuchnúť a funel pri každom pohybe, akoby sral. „Prevážam a predávam nápoje pre viac než päťdesiat zákazníkov,“ chválil sa, akoby bol dajaký profesor či čo. „Odjazdím celú trasu bez ohľadu na cestné podmienky.“

Slovíčka „zdravotný a zubný“ mamu nesmierne nadchli. Teraz som mal poistku pre prípad, že by som si chcel nechať vybrať mandle alebo by ma prešlo auto či keby som mal brať lieky na ADHD. Niektorí moji učitelia by najradšej chceli, aby ich mama do mňa pchala od narodenia. Stoner povedal: *Super, nech ich berie, aspoň sa upokojí*. Mama však bola na vážkach. No rozhodne nechcela, aby som zašiel k zubárovi, či už som musel alebo nie. A z toho som veru nadšený nebol. Od ostatných deciek som počul, že navštíviť zubára bolo, ako ísť do mučiarne. Iné zasa vraveli, že to nebolo až také zlé. Nikdy som u zubára nebol.

Zakrátko som zistil, že vrtanie bolo oproti novému životu ešte nič. Stoner mal pre moje malé ja naplánovaný úplne nový život. Raz ráno, keď už mama odišla do práce, mi to vysvetľoval uprostred raňajok.

Podľa neho sa naučím sebadisciplíne ako v armáde. Niežeby Stoner niekedy slúžil vlasti, podľa mňa to len odkukal z nejakého filmu.

Podľa Stonera nado mnou mama nedržala pevnú ruku. Vraví mi to nakláňajúc sa ponad misku cereálií s mliekom. Pomyslel som si, že ich žerie ako pes. Tá červená plastová miska, z ktorej jedol, mohla byť pokojne psia. Mama ma vraj nechávala príliš dlho bez poriadnej výchovy. Však ja sa naučím, ako žijú poctiví ľudia, akú majú disciplínu a úctu.

Na to nemám čo povedať.

Vtom sa na mňa Stoner bleskovo vyrúti a vrazí mi jednu do huby. Lyžica mi vypadne z ruky a spadne na podlahu. V jednom uchu mi zvoní, líce mi horí. Zízam naňho. „Čo som spravil?“

„Ty malé arogantné hovno. Nejde o to, čo si spravil, ale o to, čo si si pomyslel.“

Čo som si pomyslel? Že Stoner raňajkuje ako pes. Pes s tunelmi v ušiach. Najradšej by som mu do jednej z tých dier pripol vôdzku a dral ho za ňu vyvenčiť tak, že na to v živote nezabudne.

„Poviem ti to takto,“ začne pokojne Stoner, akoby sa nechumelilo. Chrbtom ruky si utrie mlieko z brady a poškrabe sa po potetovanej hlave. Vraví, nie div, že som taký skazený. Ako mohla mama niečo vedieť o poriadnej výchove? Sama predsa vyrastala u pestúnov. Tomu, že vychová ďalšieho totálneho lúzra, sa nevyhne. Vtom mi napadlo, že ak je podľa neho mama totálna lúzerka, načo si ju potom bral? Chvíľu ho počúvam, vraj aké máme s mamou šťastie, že ho máme, že nás sem prišiel dať do lavy. Potom stratím nič.

Sedím s rukami zovretými v päst položenými na stole, medzi nimi mám misku s cereáliami, a ryšavú hlavu mám zatiaľ stále na krku. Stoner dožerie cereálie. Ani nežmurknem, ani sa nepohnem. Aj ja som videl vojakov vo filme. Nech mi to mlieko v miske aj skysne, nech aj padne noc, sral to pes. Vydržím. Stoner odtisne stoličku, šmarí misku do umývadla a vyjde von, pričom tresne sieťkovými dverami.

Vtedy zdvihnem lyžičku zo zeme a dojem cereálie. Ak to má byť malá výhra, víťazím. Pomaly, ako keď do misky postupne z kohútika kvapká voda, ma postupne naplňa nenávisť, kým sa snažím prečkať tornádo menom Stoner.

O tomto incidente som povedal pani Peggotovej. Vravela, že buď sa porozpráva s mamou, alebo zavolá sociálku. Vybral som si prvú možnosť, takže sa porozprávali. Mamy sa to viditeľne dotklo. Možno si neuvedomila, aké zlé to medzi nami môže byť. Snažila sa mu odporovať. Raz večer priniesla domov pizzu, a kým sme ju jedli v obývačke so zapnutou telkou, začala naňho hovoriť takým spevavým veselým hlasom, že aj ona má na isté veci svoj názor a že má právo ho vo vlastnom dome vysloviť. Bolo to počas reklamnej prestávky.

A na čo také má názor, spýtal sa jej Stoner, a ona, že na mňa. Že som stále jej syn. Stoner na to nič nepovedal. Reklama sa skončila. Dávali *Právo a poriadok* a mňa prešla chuť do jedla. Mali sme pizzu havaj z reštiky Pro's, tú so šunkou a s ananásom. Bola moja obľúbená, mama to, prirodzene, vedela, ale Stoner nie. Tá pizza bola mamina tajná šifra, ktorú som poznal len ja: *Lod' ešte nejde ku dnu, som na nej s tebou*. Stoner však v tej chvíli zmĺkol a v očiach mal totálnu zlosť. Pomyslel som si, že môžem byť rád, že som zjedol aspoň niečo.

Seriál sa skončil. Stoner vstal, vypol telku a znovu sa posadil tvárou k mame. „Chápem,“ začal. „Fetáci sa od prírody dokážu dobre postarať o svoje deti.“

Mama ma našla pohľadom. Hovorila ním: *Poplach, oheň na streche a nesmierne ma to mrzí*.

Vedel som, že ju to mrzelo. Prešli sme si tým už stokrát. Krok číslo deväť: ospravedlníme sa všetkým, ktorým sme ublížili. A ešte sa tam vravelo aj o vyššej moci, o morálnej výbave a dodržiavaní zásad. Všetkým sme si prešli. Snažila sa a aby to bolo férové, snažila sa stále.

„Mama už nefetuje,“ povedal som. „Abstínuje, aby ma jej nevzali.“

„Pýtal som sa ťa, kurva, na niečo?“ Natiahol sa ponad konferenčný stolík, zavrel škatuľu od pizze a odsunul ju odo mňa tak, až spadla na zem. Akoby som bol dajaké zviera, ktoré trénoval, a práve mu odobral privilégiá. Znovu sa obrátil k mame.

„Miluješ svoje decko tak veľmi, že ho za teba vychovávajú skurvení susedia, hoci sme to už preberali. Povedal som k tomu svoje, no ty si

ma nepočúvala. Stále je u tých sprostých Peggotovcov častejšie než vo vlastnom dome, alebo sa mýlim?“

„Nie,“ odpovedala mama.

„Isteže nie. A ty si predtým zatváraš oči, zatiaľ čo on si pobehuje s tým malým teplošom, ktorý má mater v base, alebo sa aj v tomto mýlim?“

Mama na to nič nepovedala.

„Skurvená mater toho teploša je v lochu za to, že zrichtovala svojho posratého frajera.“ Stoner sa naklonil k mame a zaručil: „ALEBO SA, KURVA, MÝLIM?“

Prikývla a vzápätí pokývala hlavou. Bola zmätená, lebo sa bála. Nato sa obrátil ku mne.

„Toto je tvoj plán, Demon? Vyrásť ako buzerant?“

„Nemám žiadny plán,“ odpovedal som. Nemohol som uveriť, že sa o tom vôbec rozprávame.

„Nie? Nemyslíš si, že si nájdeš frajera, zrichtuješ ho a skončíš v base, kde ťa budú nakladať chlapi? Takíto ľudia žijú v tejto rodine?“

Napadlo mi, čo by Stoner povedal na to, keby som namiesto odpovede hodil tyčku, pretože k tomu toto celé smerovalo. Mal to však v riti, pretože sa znovu obrátil na mamu a začal kričať. V tej chvíli mi mamy prestávalo byť ľúto. Nebol to môj nápad vydať sa za toho chuja.

„Povedz mu to,“ vrieskal na ňu Stoner. „Okamžite, nech to všetci počujeme. K hentým sa už nevráti a s tým buzerantom sa hrať nebude. Ani zajtra, ani nikdy. Inak ponesie následky.“

Zopakovala jeho slová, čo som jej nemienil odpustiť.

Sotva som do začiatku školy vystrčil päty z domu. Celý týždeň pršalo, takže som mal pocit, akoby som ostal po škole. Sledoval som asi tisíc repríz *X-Menov*, *Iron Mana*, *Exosquadu*, *Spawnu* a *Hulka*. Len čo chcel Stoner pozerieť telku, odišiel som do izby a čítal som si ich komiksovú verziu. V zošite som si kreslil obrázky Stonera ako zlosyna, ktorého som nechal zabiť rôznymi spôsobmi. Filmy, komiksy, kresby a moje sny sa v istom bode zmiešali, až som mal pocit, že ja sám ako taký neexistujem, že je tu len akýsi tichý chlapec, ktorý sa na mňa ponáša, no vnútri má zviera, ktoré sa mu túži vydrať z tela pomocou obrovského výbuchu gama lúčov.

Vravel som, že ak ľudia chcú, dokážu rozoznávať jednotlivé veci? To *ak* je však obrovské, najväčšie, aké si viete predstaviť. Prečo si na hadoch nič nevšimnú, ale na ľudoch si určité veci všimnú tisícnásobne rýchlejšie?

Mňa ani Maggota nespoznáte. Keby ste nás stretli povedzme v druhom ročníku, nebadali by ste medzi nami veľké rozdiely, videli by ste pred sebou dvoch belochov. Môj zosnulý otec bol Melungeon, čo vo všeobecnosti znamená, že bol beloch, ktorý sa dal dokopy s mojou mamou – drobnou blonckou. Takže nie som až taký beloch, no dosť biely na to, aby som sa ním mohol nazvať. No späť k nám. Sme dvaja malí huncúti v teniskách z Walmartu, so špinavými nechtami: ak ste z mesta, tak by ste nás nazvali dvaja vidiečania. Vajce k vajcu.

Teraz trochu prebehnem udalosti, čím poruším svoj sľub, ale len na chvíľu. Deviaty ročník. Už som trošku vyrástol, mám aj riedke ryšavé fúzy. Maggot má vlasy až po plecía a kradne sesterniciam očnú linku a lak na nechty, niekedy aj lacnejšie sprostosti z drogérky. Má síce prachy, ale nemôže si len tak nakráčať do drogérie a kúpiť dámsku kozmetiku len preto, že ju chce použiť. A chce nosiť niečo iné než tenisky. K veciam vyrobeným pani Peggotovou sme nadobudli tvrdý odpor, zbohom, strapcové kovbojské koše! Teraz však Maggotove chůtky začínajú biť do očí.

Len si nás predstavte: heterák a buzík. Nech ste ktokoľvek a povieť čokoľvek, napríklad „Je to v poriadku“ alebo „Nakopal by som ho do ksichtu“ či „Mám to v riti“ – tú predstavu nevymažete. Heterák a buzík. Oči vidia len to, čo chcú. Hoci som taký istý chlapec, aký som bol kedysi, a Maggot tiež. Odjakživa bol rovnaký Maggot.

To ja som ho tak začal prezývať. Boli sme malí a bolo to smiešne. Neprestal som s tým. Ak totiž Matty Peggot začne chodiť do školy, čo ak mu prischne prezývka Malý Kokot? S týmto som sa snažil urobiť krátky proces. Nemôžem však povedať, že ho neprezývali aj inak, ale okrem tej noci, keď sme sa hádali so Stonerom, ho predtým nikdy nikto hanlivo neprezýval.

Nebol som však hlúpy, bolo mi jasné, čo si ľudia myslia. Len čo niečo vyslovíte nahlas, dáte tomu dôležitosť. A ja som cítil, že sa mi to

zavrtava do hlavy ako červík, že mi Stoner do mozgu chrlí jed a snaží sa zmeniť spôsob, akým Maggota vnímam a ako sa cítim, keď nás ľudia vidia spolu.

Až dovtedy som len pokojne zbieral dôvody na to, aby som Stonera nenávidel. Toho večera však stúpil do osieho hniezda, pretože za to, čo mi zasial do hlavy, ho upálím zaživa.